Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro

Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

[redacted]

Datum aangemaakt
18-08-2026

Kenmerk
DGA / 108068242

RT 0000156563

Bijlage(n)

nota
TER BESLISSING

Kamerbrief stand van zaken veterinair antibioticabeleid

Parafenroute

[redacted]

Aanleiding
De Tweede Kamer wordt jaarlijks de hand van het rapport van de SDa (Stichting Diergeneesmiddelen- autoriteit) geïnformeerd over de ontwikkelingen in veterinair antibioticagebruik en resistentie, en over de stand van zaken in het beleid. Daartoe dient bijgaande brief, die u verstuurt mede namens de Minister van VWS.

Advies
U kunt akkoord gaan met verzending van de Kamerbrief mede namens Minister van VWS.

1-1

Kernpunten
- De verkoop van antibiotica is in 2025 licht gedaald (6,9% t.o.v. 2024). De totale vermindering sinds 2009 bedraagt nu 77,2%. Het gebruik is inmiddels in veel sectoren laag en de afname in verkoop stabiliseert.
- De kalversector blijft aandacht vragen. Het gemiddelde antibioticagebruik daalt niet verder en is al enkele jaren stabiel hoog volgens de SDa. Ook neemt het aantal hooggebruikers niet af ondanks eerdere doelstellingen (2019) die hierover zijn geformuleerd. Met de kalversector is overeengekomen in 2032 het aantal in bedrijf zijnde hooggebruikende bedrijven met 50% te verminderen t.o.v. 2026. De sector had eerder al in het Veal forward plan de ambitie uitgesproken om 50% reductie te realiseren in 2032 op totaal gebruik t.o.v. 2022.
- Het gebruik in de vleeskuikensector is onverwacht gestegen met bijna 25% t.o.v. 2024. De sector heeft sinds 2011 een reductie van 80% bereikt. De laatste jaren leek het gebruik te stabiliseren, daarmee is de huidige stijging is opvallend. De pluimveesector heeft hiervoor een werkgroep ingericht die de oorzaak van de stijging onderzoekt en kijkt waar handelingsperspectief voor de veehouder en dierenarts ligt.

Ontvangen BPZ

- Vanwege de Europese Diergeneesmiddelenverordening 2019/6 die in 2022 van kracht is geworden, moet Nederland de monitoring op antibiotiagebruik bij dieren uitbreiden naar alle gehouden dieren. In 2027 moet er ook over het gebruik in paarden, schapen en aquacultuur gerapporteerd worden aan het Europees Geneesmiddelenagentschap (EMA). In 2030 volgen honden en katten.
- De Kamerbrief is ambtelijk afgestemd met VWS.

Toelichting

- De toename in antimicrobiële resistentie (AMR), waar antibioticaresistentie onder valt, wordt wereldwijd gezien als een van de grootste bedreigingen voor de volksgezondheid. Verlagen en verfijnen van gebruik van antibiotica in de veehouderij draagt bij aan een afname van antibioticaresistentie. Als onderdeel van het antibioticabeleid wordt het gebruik sinds 2009 gemonitord. De SDa rapporteert daar jaarlijks over.
- De veterinaire antibiotica classificatie die als basis fungeert voor het verantwoord voorschrijven van antibiotica door dierenartsen, is vernieuwd. Aansluitend hierop worden dit jaar de eerste vernieuwde diersoort specifieke standaarden met richtlijnen voor de toepassing van antibiotica in dieren gepubliceerd. Dit traject is door u gesubsidieerd.
- In de brief zijn nieuwe doelstellingen opgenomen die met de kalversector overeengekomen zijn. Hieronder valt een 50% reductie van het totale gebruik in 2032 t.o.v. 2022 en daarnaast een 50% afname van het aantal hooggebruikende bedrijven in 2032 t.o.v. 2026. De kalversector heeft toegezegd de aanpak op hoogebruikers aan te scherpen. U roept de kalversector op de ambities om te zetten naar concrete acties die leiden tot daadwerkelijke resultaten, waarbij de gezondheid van de kalveren verbeterd en het gebruik afneemt.
- Momenteel wordt gewerkt aan de uitbreiding van de monitoring naar het gebruik bij schapen en paarden, en op termijn honden en katten. Dit is complex en vraagt zorgvuldige afweging vanwege het reeds bestaande monitoringslandschap en het feit dat de nieuwe sectoren anders en minder georganiseerd zijn dan de grote veehouderijsectoren die al jaren monitoren. Op dit moment loopt er een verkenning (met interne en externe partijen, waaronder SDa) hoe de monitoring in de praktijk geïmplementeerd kan worden. Ondertussen voert de SDa surveys uit in de paarden- en schapensector om een inschatting te hebben van het gebruik in 2026 en gegevens over deze sectoren tijdig (Q2 2027) te kunnen leveren aan de EMA.
- Het uitbreiden van de monitoring heeft prioriteit.